

1.

Jotta kokonaistodennäköisyys olisi yksi, tilan normin tulee olla yksi. Normittaminen tarkoittaa vektorin yksikkövektorin etsimistä.

Tilan normi lasketaan seuraavasti

$$\sqrt{\langle \psi' | \psi' \rangle} = \sqrt{\sum_i a_i^2}.$$

Koska käsittelemme nyt ainoastaan reaalisia vektoreita, tämä on sama asia kuin tavallisen pistetulon laskeminen ja sen neliöjuuren ottaminen

$$\sqrt{\vec{v} \cdot \vec{v}} = \sqrt{\sum_i a_i^2}.$$

Kolmessa ulottuvuudessa tämä on

$$\sqrt{\vec{v} \cdot \vec{v}} = \sqrt{a_x^2 + a_y^2 + a_z^2}.$$

a) i) Tilan normi (pituus) on

$$\sqrt{\langle \psi_1 | \psi_1 \rangle} = \sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{9 + 16} = \sqrt{25} = 5$$

ja niinpä normalisoitu tilavektori on

$$|\psi'_1\rangle = \frac{1}{5} |\psi_1\rangle = \frac{1}{5} \cdot (3|0\rangle + 4|1\rangle) = \frac{3}{5}|0\rangle + \frac{4}{5}|1\rangle$$

ii) Lasketaan kuten yllä. Normi:

$$\sqrt{\langle \psi_2 | \psi_2 \rangle} = \sqrt{1^2 + 2^2} = \sqrt{1 + 4} = \sqrt{5}$$

Normitettu tilavektori:

$$|\psi'_2\rangle = \frac{1}{\sqrt{5}} |0\rangle + \frac{2}{\sqrt{5}} |1\rangle$$

iii) Normi:

$$\sqrt{\langle \psi_3 | \psi_3 \rangle} = \sqrt{3^2 + (-1)^2} = \sqrt{9 + 1} = \sqrt{10}$$

Normitettu tilavektori:

$$|\psi'_3\rangle = \frac{3}{\sqrt{10}} |0\rangle - \frac{1}{\sqrt{10}} |1\rangle$$

b) Tarkastellaan tilaa

$$|\psi\rangle = a|0\rangle + b|1\rangle.$$

Todennäköisyys havaita systeemi tilassa $|0\rangle$ mittauksen yhteydessä (eli spin ylös) on $|a|^2$. Vastaavasti todennäköisyys havaita systeemi tilassa $|1\rangle$ (spin alas) on $|b|^2$.

Todennäköisyydet havaita tietty mittaustulos

	spin ylös	spin alas	tarkistus
i)	$\left \frac{3}{5}\right ^2 = \frac{9}{25}$	$\left \frac{4}{5}\right ^2 = \frac{16}{25}$	$\frac{9}{25} + \frac{16}{25} = 1$
ii)	$\left \frac{1}{\sqrt{5}}\right ^2 = \frac{1}{5}$	$\left \frac{2}{\sqrt{5}}\right ^2 = \frac{4}{5}$	$\frac{1}{5} + \frac{4}{5} = 1$
iii)	$\left \frac{3}{\sqrt{10}}\right ^2 = \frac{9}{10}$	$\left -\frac{1}{\sqrt{10}}\right ^2 = \frac{1}{10}$	$\frac{9}{10} + \frac{1}{10} = 1$

2.

i) Nyt tila on

$$|\phi_1\rangle = a |\psi'_1\rangle,$$

missä $|\psi'_1\rangle$ on normitettu tila, joka ratkaistiin edellä.

Tila pitää normittaa uudestaan. Normi:

$$\sqrt{\langle\phi_1|\phi_1\rangle} = \sqrt{a^2\langle\psi'_1|\psi'_1\rangle} = a \cdot \sqrt{\langle\psi'_1|\psi'_1\rangle} = a \cdot 1 = a.$$

Eli uusi normitettu tila on

$$|\phi'_1\rangle = \frac{1}{\sqrt{\langle\phi_1|\phi_1\rangle}} |\phi_1\rangle = \frac{1}{a} |\phi_1\rangle = \frac{1}{a} a |\psi'_1\rangle = |\psi'_1\rangle$$

Päädymme alkuperäiseen tilavektoriin, eli todennäköisyydet säilyvät samoina.

ii) & iii) Sama kuin edellä.

3.

a) Luennolla käsiteltiin seuraavan muotoista tilaa

$$|\circ\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|\triangle\rangle + |\square\rangle).$$

Jos tarkastellaan eo. tilaa esimerkiksi tehtävän ensimmäisen tilan

$$|0\rangle_x = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_z + |1\rangle_z)$$

kanssa rinnakkain, huomataan analogiset ominaisuudet:

Väri vastaa spinin suuntaa (valittua kantaa) ja muoto spinin arvoa (vastaavaa tilaa) ko. suunnassa. Tässä siis punaisessa kannassa \circ vastaisi tilaa ylös x -suunnassa, sinisessä kannassa \triangle vastaisi tilaa ylös z -suunnassa ja \square tilaa alas z -suunnassa. Käytännössä siis olemme vain vaihtaneet merkintätapaa ja voisimme yhtä hyvin käyttää värejä ja muotoja 0, 1, $z:n$ ja $x:n$ tilalla.

b) i)

Todennäköisyydet havaita tietty mittaustulos

spin z -suunnassa ylös spin z -suunnassa alas tarkistus

$$\left|\frac{2}{\sqrt{13}}\right|^2 = \frac{4}{13} \qquad \left|\frac{3}{\sqrt{13}}\right|^2 = \frac{9}{13} \qquad \frac{4}{13} + \frac{9}{13} = 1$$

ii) ii) Ratkaistaan ensin, mitä ovat z -suuntaiset spin-tilat lausuttuna x -suuntaisten tilojen avulla.

$$\begin{cases} |0\rangle_x = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_z + |1\rangle_z) \\ |1\rangle_x = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_z - |1\rangle_z) \end{cases}$$

$$\Rightarrow |0\rangle_x + |1\rangle_x = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 2|0\rangle_z = \sqrt{2}|0\rangle_z$$

$$\Leftrightarrow |0\rangle_z = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_x + |1\rangle_x)$$

Accordingly

$$|1\rangle_z = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_x - |1\rangle_x)$$

Kirjoitetaan alkuperäinen tila x -suuntaisten tilojen avulla

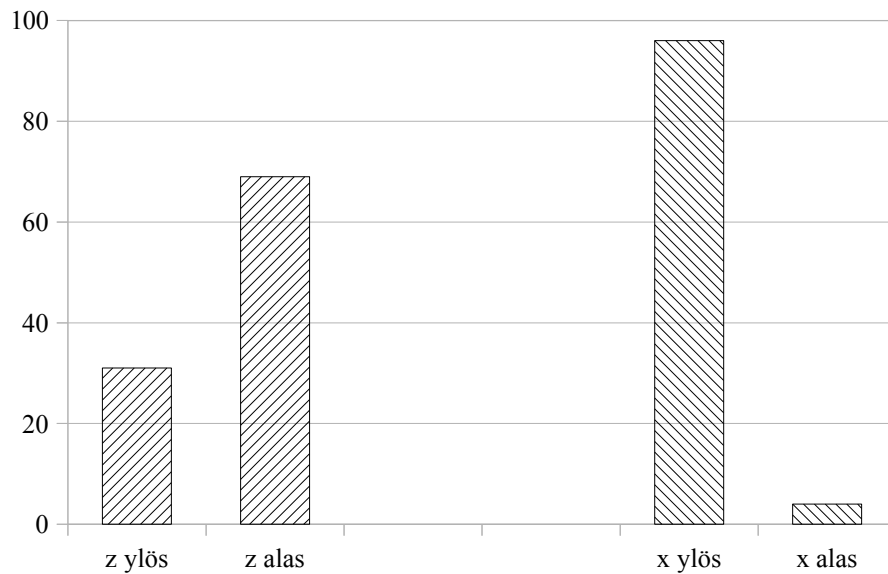
$$\begin{aligned} |\psi\rangle &= \frac{2}{\sqrt{13}}|0\rangle_z + \frac{3}{\sqrt{13}}|1\rangle_z \\ &= \frac{2}{\sqrt{13}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_x + |1\rangle_x) + \frac{3}{\sqrt{13}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle_x - |1\rangle_x) \\ &= \frac{5}{\sqrt{26}}|0\rangle_x - \frac{1}{\sqrt{26}}|1\rangle_x \end{aligned}$$

Todennäköisyydet havaita tietty mittaustulos

spin x -suunnassa ylös spin x -suunnassa alas tarkistus

$$\left| \frac{5}{\sqrt{26}} \right|^2 = \frac{25}{26} \qquad \left| \frac{1}{\sqrt{26}} \right|^2 = \frac{1}{26} \qquad \frac{25}{26} + \frac{1}{26} = 1$$

iii)

4.

a)

Todennäköisyydet havaita tietty mittaustulos

spin ylös

spin alas

tarkistus

$$\left| \frac{3}{\sqrt{34}} \right|^2 = \frac{9}{34}$$

$$\left| \frac{5}{\sqrt{34}} \right|^2 = \frac{25}{34}$$

$$\frac{9}{34} + \frac{25}{34} = 1$$

b) Välittömästi mittauksen jälkeen systeemi on tilassa $|0\rangle_z$. Kirjoitetaan tila x -suuntaisten spin-tilojen avulla

$$|0\rangle_z = \frac{1}{\sqrt{2}} (|0\rangle_x + |1\rangle_x)$$

Todennäköisyydet havaita tietty mittaustulos

spin x -suunnassa ylös

spin x -suunnassa alas

tarkistus

$$\left| \frac{1}{\sqrt{2}} \right|^2 = \frac{1}{2}$$

$$\left| \frac{1}{\sqrt{2}} \right|^2 = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$$

S1.

Normitetaan tila ensin.

$$\sqrt{\langle\psi|\psi\rangle} = \sqrt{1^2 + (-2)^2 + 5^2} = \sqrt{1 + 4 + 25} = \sqrt{30}$$

$$\begin{aligned} |\psi\rangle &= \frac{1}{\sqrt{30}} (|0\rangle - 2|1\rangle + 5|-1\rangle) \\ &= \frac{1}{\sqrt{30}} |0\rangle - \frac{2}{\sqrt{30}} |1\rangle + \frac{5}{\sqrt{30}} |-1\rangle \end{aligned}$$

Todennäköisyydet havaita tietty mittaustulos

tulos 0	tulos 1	tulos -1	tarkistus
$\left \frac{1}{\sqrt{30}}\right ^2 = \frac{1}{30}$	$\left \frac{2}{\sqrt{30}}\right ^2 = \frac{2}{15}$	$\left \frac{5}{\sqrt{30}}\right ^2 = \frac{5}{6}$	$\frac{1}{30} + \frac{2}{15} + \frac{5}{6} = 1$